

DISKUSSION

Malin Crona: Om man biter sig i svansen tillräckligt länge ömsar ormen skinn

Dela

Publicerat tisdag 16 november 2010 kl 10.30

Malin Crona är bloggare och anställd som sociala medier-redaktör på Sveriges Radio. Här kommer hennes första tankar kring *Journalistik 3.0 - Medieormen ömsar skinn*.

När jag gick ut gymnasiet valde jag att plugga teoretisk filosofi vid Göteborgs Universitet.

Jag skulle fortfarande råda alla att börja just där, med de gamla grekerna. Men att jag valde just teoretisk filosofi hade så klart andra orsaker än att jag trodde att jag skulle få stor nytta av de kunskaperna längre fram i min karriär. Dem av er som känner mig vet att jag behöver en rejäl uppförsbacke för att kunna springa riktigt fort. När man har 4,9 i snittbetyg och kommer in på journalisthögskolan lätt som en plätt så känns det liksom inte som en tillräckligt stor utmaning. Till filosofistudierna var det lottning. Alltså det självklart svåraste för mig att komma in på. Sagt och gjort.

Varför jag börjar här? Jag vill helt enkelt försöka säga att vissa saker får ta tid. En del är noggrant uttänkta, andra verkar mest styras av slumpen.

Men aldrig har jag varit gladare för att hålla min Sokrates i handen än i dag. Aldrig har jag varit gladare för att jag lever just här, just nu. Precis som Sokrates så tror jag nämligen att det är i dialogen vi blir till. Det är i det ständigt pågående samtal som förs nu som vi kan förstå vår samtid och se till att vår framtid blir bättre.

I dag presenterar Mats Svegfors och Cilla Benkö, Sveriges Radios vd:ar, sin bloggbook Journalistik 3.0, med underrubriken "Medieormen ömsar skinn". Ni hittar också dit via <http://sverigesradio.se/medieormen> och kan förhoppningsvis följa twitterkommentarer som taggas med #medieormen.

Den är inte det sista kapitlet i den här diskussionen, men där finns en genuin önskan att försöka föra det pågående samtalet framåt, dels genom att titta bakåt, dels genom att försöka blicka framåt. Men också genom att försöka hitta ord för det vi upplever i dag.

Sveriges Radio har inte en helt klockren historia när det gäller inställningen till nätet och det som händer där idag.

När Mats Svegfors tillträdde som vd för Sveriges Radio sa han i en intervju med Svenska Dagbladet att: "Det är nästan omöjligt att hitta kvalitet på svenska bloggar, det mesta är en form av insändare. Det mesta är smörja, det är inte värt tiden för det är bara okvalificerat tyckande och bara en annan publiceringsform för insändare."

Det ledde till ett visst uppror bland svenska bloggare och Brunchrapporten bjöd in Sofia Mirjamsdotter aka Mymlan, för att coacha Mats Svegfors.

Det har hänt en del sedan dess.

I Aristoteles anda hoppas jag att det samtal som förs på nätet i dag, den processjournalistik vi ser födas i samklang med de nakna berättelserna om livet som det är, gör att vi i framtiden kan se varandra som de processer en människa är, i stället för produkter. Att vi dömer en människa inte utifrån vad hon har gjort utan för vad hon har potential att göra.

Att vi inte stirrar oss blinda på var samtalet förs, utan att det förs. Som den diskussion på Twitter jag deltog i huruvida vi pratar för mycket om sociala medier i sociala medier som började som ett vanligt samtal där jag satt på tåget till Örebro. Snart rörde det sig kring det som utgör stommen för det här blogginlägget, ett sätt att förstå vår samtid med hjälp av dåtidens tänkare. Jag illustrerar det med de här tweetsen, mellan mig och moderaternas chef för nya medier, Martin Karlsson. Som ni ser var det fler inblandade i samtalet, som rörde sig mellan det triviala och det eviga, men där det ändå utkristalliserades en tanke värd att bära vidare.

Som alltid när ny teknik tänjer gränserna för vad vi kan göra och hur vi kan mötas behövs vägvisare in i den nya tiden. Otaliga är de redaktioner och företag som anställt "sociala medier-redaktörer", jag och Martin Karlsson är två vitt skilda exempel på detta.

Och jag tror att det är just det som behövs när gammalt möter nytt. Översättare. Den "helande länken". Björn Lilja resonerar klokt om detta på sin blogg Rund kvadrat. Också det frukten av ett samtal som rörde sig mellan det triviala och det djupt mänskliga, med stora tankar nedtecknade i all hast på en servett. Med samtalet som drivkraft. Med tack till Sokrates.

Det jag själv gärna skulle vilja läsa mer om i Journalistik 3.0 är tankar om skillnaden

mellan "fritt" och "gratis" på nätet. Jag är övertygad om att Svegfors/Benkö har mycket att tillföra i den diskussionen och distinktionen.

Jag hoppas också att diskussionen kring de lagar och regler som omgärdar Public Service i dag, och ibland utgör ett hinder för att kunna göra verklighet av framtidens journalistik, inte bara blir en fråga för Sveriges Radio, SVT och UR, utan även engagerar andra som gärna vill se visionen bli verklighet.

Och plötsligt, här och nu, när jag sitter vid min dator och läser slutkapitlet i Journalistik 3.0 går det upp för mig att jag inte längre uppfattar klyftan som den mellan "gammelmedia" och bloggarna utan att vi nu snarare tillsammans börjat oroa oss för dem som inte alls är med i samtalet, oavsett om det sker på nätet eller någon annanstans.

En insikt om att om vi ska skapa Demokrati 3.0 så måste vi överbrygga det gapet och bjuda in alla så de känner sig välkomna.

Att på allvar förstå det Mats Svegfors och Cilla Benkö beskriver här om det maktskifte som redan ägt rum.

Alexander Bard drar det till sin spets i sin föreläsning Det nya digitala klassamhället och förklarar Sverigedemokraternas framgångar genom lika delar utanförskap och en historiebeteckning som inte längre är relevant.

Jag håller dock inte med Mats Svegfors och Cilla Benkö om beskrivningen att "Den publicistiska fattigdom som fortfarande präglar den svenska bloggscenen kan ge bilden av att de sociala medierna och deras påverkan på journalistiken är något som tillhör framtiden" utan känner att det samtalet i allra högsta grad är levande, hos bland annat Sofia Mirjamsdotter, Joakim Jardenberg, Fredrik Strömberg, Anders Mildner, Thomas Mattsson, Emanuel Karlsten och otaliga samtalspartners på Twitter, Facebook, och i andra rum där man kanske normalt inte letar efter framtiden.

Och även om jag förstås, som så många andra, älskar Same Same but Different och kanske då framför allt den dynamik som stundtals finns där, i det gemensamma skapandet, så skulle jag gärna se att Björn Hedensjö, redaktionschef för DN.se, återupptog sin kortvariga blogg, Guy Number Three. Eller åtminstone svarade på några av de frågor som ställs i Journalistik 3.0.

En sak vi kan vara säkra på är dock att även om journalister kommer att behövas i framtiden för att med ett skickligt hantverkande bearbeta den information vi står mitt uppe i så kommer vi i allt högre utsträckning få finna oss i att bli recenserade direkt. Mikael Pettersson, som var redaktör för sociala medier hos SVT under valet, sammanfattar det i sin bloggpost om de granskade granskarna. Den tidigare

radiomedarbetaren Staffan Dopping realtidsrecenserade Sveriges Radios arbete med Mona Sahlins avgång på Twitter och satte i sitt blogginlägg ganska tydligt fingret på vad som händer om vi stirrar oss blinda på de distributionssammanhang vi tidigare förknippats med.

Journalister kommer inte heller att ha någon egenrätt på att skipa rättvisa för svikna medborgare och konsumenter, om detta skriver Anders Mildner under rubriken Var och en sin egen Sverker.

Mats Svegfors och Cilla Benkö's text är inte på något sätt färdig. Men den ger onekligen tuggmotstånd och innehåller tillräckligt många referenser för vara något jag kommer att gå tillbaka till i mina egna funderingar om framtiden.

De har lånat Mikael Wiehes "När ormen ömsar skinn" som illustration för det som sker nu. Om gamla sanningar som rasar, murar som faller samman. Och när jag hör:

"Du längtar till en ordning som inte längre finns. Det är så det brukar kännas när ormen ömsar skinn" och reflekterar över vad som berör mig mest i den förändring som sker just nu så är det frågan om subjektiv kontra objektiv, neutral kontra personlig, faktabaserad kontra känsloupplevt som är den där jag oftast kör fast.

Tidigare stod kontrasterna mellan Ekots sakliga nyhetsuppläsare och kvällstidningarnas svarta rubriker. I dag kan jag känna att många blogginlägg, skrivna av människor som själva berörs av olika beslut och maktspel, berör mig mer än inslag och artiklar med "case", hur proffsiga bilderna än må vara och hur rättstavade texterna än är.

Den fråga jag just nu söker svar på, för egen del, är: kan vi vara äkta i ett framtida samhälle, tillika medielandskap, utan att våga berätta om oss själva, skriva vår historia samtidigt som den sker, och inte bara berätta om våra lyckade stunder och framgångar?

Får vi ett bättre samhälle när den som fattar ett beslut fakiskt själv kan ta reda på hur den som berörs av beslutet berörs, utan att det filtreras genom media?

Själv hör jag till de klassiskt skolade journalisterna som fått lära mig att göra skillnad på don och person. Men jag är inte riktigt säker på att det är vad jag vill lära dem som utbildas till journalister i dag, utan tror snarare att vi har allt att vinna på att visa upp oss som de mångfacetterade människor vi är.

Och låt mig påminna om detta; Den semantiska webben som idé och sökmotorernas intåg i våra liv till trots så kommer den goda redaktören alltid att vara navet, om hon så är anställd på ett stort mediebolag eller skriver på sin egen blogg eller Facebooksida. Människan och hennes äkta tankar.

Eller, som det kan gå när Linda googlar på "jag hann inte".

Malin Crona

- Detta inlägg finns också publicerat på [Malin Cronas egen blogg](#)
-